

Torshälla stads nämnd

Torshälla stads nämnds preliminära verksamhetsplan 2017

Förslag till beslut

Verksamhetsplan för 2017 fastställs.

Ärendebeskrivning

Torshälla stad är en av Eskilstunas kommuns två städer. Ansvarhet för verksamheten och dess processer har Torshälla stads nämnd. Efter kommunfullmäktigesbeslut om Årsplan för Eskilstuna kommun 2017 beräknas Torshälla stads nämnds budget bli 358,9 miljoner kronor.

Den pågående remissomgången om Torshälla stads nämnds och förvaltnings framtida uppdrag och eventuell samorganisering med fackförvaltningarna, har inte påverkat verksamhetsplaneringen. Beslut om nämndens och förvaltningens framtida organisation och uppdrag fattas av Kommunfullmäktige den 15 december 2016. Verkställighet av beslutet och eventuella konsekvenser för verksamhetsplaneringen, kommer att analyseras och bearbetas under våren 2017.

Verksamhetsplan 2017 tar hänsyn till de utmaningar nämnden möter inför nästa år med bland annat utmaningar inom vård och omsorg, sociala tjänster och utbildningsområdet.

Barn och unga i Torshälla ska kunna känna att de har möjlighet att påverka sitt liv och sin framtid. Det kommer att ske genom att fortsatt utveckla samarbeten mellan olika verksamheter för att förbättra barnens och ungdomarnas hela livssituation. Även arbetet med att genomföra barnkonsekvensanalyser och systematiskt insamlande av barn- och ungas synpunkter inför beslut, kommer att utvecklas under 2017.

Fortsatt målmedvetet arbete inom processen att tillgodose behovet av utbildning planeras. I förskola är fokus att ge barn individuella förutsättningar för att utvecklas så långt som möjligt. Fokus på att synliggöra och dokumentera barnens lärande ska bidra till fortsatt hög måluppfyllelse. Under 2017 ska arbetet med mottagandet och verksamheten för nyanlända fortsatt utvecklas.

Fler elever ska nå målen i grundskolans alla ämnen. Detta sker genom fokus på kontinuerlig uppföljning, tekniska hjälpmedel, individuellt stöd, tidiga insatser och samverkan mellan olika verksamheter. Fritidshemmens och de öppna

fritidsverksamheterna betydelse för elevers kunskapsutveckling ska synliggöras och kvalitetsäkras.

Under 2017 kommer den framtagna utvecklingsplanen för Torshälla att implementeras. Arbetet för en attraktiv stad, som tilltalar alla sinnen, är i fokus 2017 när Torshälla stad firar 700 år. Även den framtagna handelsutvecklingsstrategin ska implementeras.

Den största ekonomiska utmaningen för Torshälla stads nämnd 2017 är fortsatt inom vård och sociala tjänster. Andelen äldre ökar. I Torshälla är 26 % av invånarna 65 år eller äldre, och de äldres behov av vård och omsorg ökar. Även antalet barn och unga samt vuxna med behov av stöd, vård och behandling har ökat. Fokus för 2017 är att utveckla det förebyggande arbetet för att främja hälsan, med bland annat fokus på anhörigstödet och att minska vård- och behandlingskostnader.

Det systematiska kvalitetsarbetet för att, alla boende och personer med behov av hemtjänstinsatser, ska få en god och säker omsorg ska utvecklas. Inom socialtjänsten ska lagkravet på barnföljare implementeras.

2017 fyller Torshälla stad 700 år. Det är för kommunkoncernen Eskilstuna ett unikt tillfälle i att lyfta fram våra verksamheter och tillsammans visa vilken position vi vill ta. Firandet kommer att pågå hela året genom olika aktörers engagemang. Nämnden har fokus på fördelsdagen den 24 februari och kalas-veckan i juli 2017. Torshälla 700-årsfirande ska stärka attraktiviteten för att främja en ökad inflyttning, flera etableringar och ökad besöksnäringens verksamhet långsiktigt.

Förslag till verksamhetsplan 2017 är skriven efter kommunledningskontorets anvisningar med sikte mot strategisk inriktning 2016-2019 och i det långsiktiga arbetet mot vision 2020.

Torshälla stads nämnds verksamhetsplan 2017 bifogas

TORSHÄLLA STADS FÖRVALTNING

Ingrid Sköldmo
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Kommunledningskontoret

Torshälla stads nämnd
Torshälla stads förvaltning

Datum
2016-10-03
TSN/2016:93

1 (42)

Preliminär Verksamhetsplan 2017

Torshälla stads nämnd

Innehåll

Hållbar utveckling.....	4
1. Attraktiv stad och landsbygd	4
Värna Demokrati.....	5
Insyn dialog och inflytande.....	5
Stöd till förtroendevalda	6
Granskning och kontroll	6
Trygghet.....	7
Tillgodose behovet av kultur och berikande fritid	7
Föreningsbidrag	7
Fritidsverksamhet.....	7
Pedagogisk kulturverksamhet, programverksamhet och evenemang	9
Tillgodose behovet av miljö och samhällsbyggnadsarbete.....	9
Bygga bostäder, lokaler och stadsmiljö	9
Tillgodose behovet av samhällsskydd och beredskap	10
Upprätthålla krisberedskap	10
2. Höjd utbildningsnivå.....	11
Tillgodose behovet av utbildning.....	11
Förskola.....	11
Grundskola	16
3. Fler jobb	22
Främja näringsliv och arbete.....	22
Etableringar.....	22
Yrkesutbildningar	23
Arbetsmarknadsåtgärder	23
Försörjningsstöd.....	24
4. Social uthållighet	25
Tillgodose behovet av vård och sociala tjänster	25
Barn och unga	25
Vuxna.....	28
Äldre	29

5. Ekologisk uthållighet	31
Effektiv organisation.....	32
6. Processkvalitet	32
Processkvalitet	32
Kvalitetsutveckling	32
Kommunikation	35
Tillgodose behovet av IT stöd.....	35
7. Attraktiv arbetsgivare.....	36
Medarbetare	36
Tillgodose behovet av kompetensförsörjning.....	36
8. Stabil ekonomi	39
Ekonomi.....	39
Tillgodose behovet av ekonomi och redovisning	39
Ekonomisk redovisning	40

Hållbar utveckling

1. Attraktiv stad och landsbygd

Vi vill alltid framåt. I över 350 år har vi haft den inställningen, ända sedan de första smederna slog sina slag i mitten av 1600-talet. Vi vill utveckla, förfina och förbättra. Idag är vi en snabbväxande miljösmart industristad med en stark tradition inom musik och idrott. Vi leder utvecklingen mot framtidens hållbara städer och landsbygder genom innovationer och nydanande miljösatningar. Vi gör själva och hjälper på så vis evolutionen på traven. Här bejakas olikheter och idéer - i mötet skapas det nya.

Fokus under mandatperioden

- Skapa nya bostäder i attraktiva boendemiljöer.
- Forma en tät och blandad stad med olika upplåtelseformer.
- Stärka folkhälsan och idrotten genom nya arenor, nytt badhus samt ett utvecklat kulturutbud och friluftsliv som används av många.
- Öka den upplevda tryggheten.
- Tydliggöra möjligheterna till insyn, dialog och inflytande.
- Intensifiera förberedelserna för Torshällas historiska 700-årsjubileum.
- Fortsätta stärka Eskilstunas position och kännedom utanför Eskilstuna inom

Fokus 2017

- Invånarna upplever att kommunens olika verksamheter ger en jämställd och bra service, har ett gott bemötande och når goda resultat.
- Byggnation av minst 400 bostäder påbörjas.
- Utveckling av landsbygden stärks genom rådet för landsbygdsfrågor. Planer tas också fram för boende på landsbygden och i mindre tätorter såsom Hällby, Skogstorp, Ärla, Alberga med flera.
- Genomförande av nya kulturpolitiska och idrottspolitiska handlingsplaner.
- Attrahera fler besökare, värva evenemang till Eskilstuna samt genomföra Torshälla stads 700-årsjubileum.
- Ökad tillgång till bredband på landsbygden

Värna Demokrati

Insyn dialog och inflytande

Syftet med processen är att skapa möjlighet att ha insyn i och vara delaktiga i den demokratiska processen.

Fyraårigt processmål (2017) - P1. Invånare som är nöjda med möjligheten till inflytande

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
39	41	43	45

1-årigt åtagande - Samtliga verksamheter ska hitta former för att systematiskt samla in synpunkter från målgruppen inför politiska beslut. Barn och unga är i fokus.

Syftet är att skapa förutsättningar för invånare i Eskilstuna kommun att kunna vara delaktiga och uppleva förtroende för den kommunala servicen. Kommunen kan skapa förutsättningar för invånarna att vara delaktiga och påverka i den kommunala politiska processen och i kommunala verksamheter, och därmed bidra till ökad nöjdhet. Det är viktigt att påpeka att det finns andra faktorer som påverkar känslan av delaktighet och inflytande samt att det varierar mycket i olika grupper i samhället (utifrån till exempel kön, ålder, utbildning och socioekonomiska faktorer). En utgångspunkt är att det behövs ett stabilt utvecklingsarbete över tid, där såväl de politiska organen som verksamheterna är berörda och arbetar med frågan. Det finns många olika metoder när det gäller att skapa inflytande och delaktighet och det bör anpassas utifrån ansvarsområde och situation vilken metod som bör användas. Varje verksamhet ska planera aktiviteter för ökad delaktighet som beskriver hur de kommer att arbeta med frågan. Barn och unga ska ha ett särskilt fokus.

Målet är uppnått när varje verksamhet har dokumenterat planering, genomförande och uppföljning/utvärdering utifrån åtagandet.

1-årigt åtagande - Samtliga verksamheter ska använda barnkonsekvensanalyser som en del i underlaget inför politiska beslut.

Barnets bästa ska vara utgångspunkt för all verksamhet. Den som fattar ett beslut som rör barn behöver kunna visa att barnets bästa har beaktats och på vilka grunder beslutet har fattats. En barnkonsekvensanalys är ett verktyg för att omsätta barnkonventionen i handling och göra barnets bästa tydligt. Barnkonventionen antogs 1989 av FN:s generalförsamling och består av 54 artiklar, som slår fast vad barn har rätt till och vad de ska skyddas ifrån. Sverige har ratificerat konventionen och regeringen arbetar med att göra barnkonventionen till svensk lag.

Fyra av barnkonventionens artiklar är lite mer övergripande och kallas för vägledande principer.

Artikel 2 - Ingen får diskrimineras. Alla rättigheter i konventionen ska gälla alla barn utan åtskillnad.

Artikel 3 - Barnets bästa ska komma i främsta rummet.

Artikel 6 - Barnet har rätt till liv och utveckling.

Artikel 12 - Barnet har rätt till delaktighet och inflytande

En barnkonsekvensanalys är en metod för att på ett systematiskt sätt belysa hur barn och unga påverkas av en förändring, ett förslag eller ett beslut.

Syftet är att få ett allsidigt beslutsunderlag som säkrar att förslaget eller beslutet tar hänsyn till barns behov.

En barnkonsekvensanalys ska göras av tjänstemän på förvaltningar och bolag inför samtliga beslut som påverkar barn. Den ska också användas i verksamheter där förändringar planeras som på något sätt påverkar barn.

Man måste i ett tidigt skede i planerings- eller beslutsprocessen fråga sig om åtgärden eller beslutet kommer att få direkta och påtagliga konsekvenser för barn. Bedömningen måste alltid motiveras.

Bifogat åtagandet finns checklista samt mall för barnkonsekvensanalys.

Fyraårigt processmål (2017) - P2. 2019 ska delaktighetsindex vara 75 på hur kommunen möjliggör för invånarna att delta i kommunens utveckling

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
60	65	70	75

Stöd till förtroendevalda

Syftet med processen: Välgrundade beslut.

Fyraårigt processmål (2017) - P3. 2019 ska Nöjd politikerindex förbättras till 72

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
69	70	71	72

Granskning och kontroll

Syftet med processen: Medborgarna, invånarna visar förtroende för kommunens servicegivning och kommunikation av beslut och åtgärder.

Fyraårigt processmål (2017) - P4. Flera av invånarna ska vara nöjda med hur kommunkoncernen sköter sina verksamheter

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
53	55	57	58

Trygghet

Fyraårigt processmål (2017) - P5. 2019 ska index för trygghet vara 45 för att invånarna känner att kommunen är en trygg och säker plats att leva i.

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
40	42	43	45

1-årigt åtagande - Under 2017 ska handlingsplanen för ökad interkulturalitet implementeras.

Samtliga verksamheter ska kartlägga det egna arbetet mot diskriminering och kränkningar och för värderingar som värnar allas lika värde. Arbetet kan med fördel kopplas ihop med åtagandet om jämställdhet.

Samtliga verksamheter ska ha en plan för hur arbetet mot diskriminering och kränkningar och för värderingar som värnar allas lika värde, ska bedrivas.

Kartläggningen och planerade åtgärder kan med fördel kopplas ihop med åtagandet om ökad jämställdhet.

En enkel handlingsplan i BI ska innehålla följande rubriker/svara på följande frågor:

1. Det här har vi sett i vår kartläggning och analys ur ett jämställdhetsperspektiv.
(Ojämställdheter som bör åtgärdas)
2. Det här ska vi göra för att öka jämställdheten/få bort ojämställdheten.
3. Namn och befattning på den som ansvarar för förändringsarbetet.
4. Följande resurser finns till förfogande för arbetet (kompetens, personer, ekonomi....)
5. Tidplan (dag/månad/år när det ska vara klart)

Målet är nått när samtliga verksamheter har redovisat en kartläggning och analys samt tids- och aktivitetsplan för förändringsarbetet.

Tillgodose behovet av kultur och berikande fritid

Föreningsbidrag

Syftet med processen är att stimulera rörelse, bildning, upplevelser, skapande, möten och personlig utveckling, stödja civilsamhällets aktörer, och bidra till ett aktivt föreningsliv.

Fyraårigt processmål (2017) - P35. Föreningar ska ha förtroende för kommunens stöd

Fritidsverksamhet

Syftet med processen är att stimulera rörelse, bildning, upplevelser, skapande, möten och personlig utveckling, samt bidra till en god och jämlik folkhälsa.

Fyraårigt processmål (2017) - P37. Invånare såväl kvinnor som män ska vara nöjda med fritidsmöjligheter i kommunen

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
64	66	68	70

Fyraårigt processmål (2017) - P39. Flickor och pojkar ska vara nöjda med sin fritid

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
8,0	8,3	8,5	8,7

1-årigt åtagande - På börja arbetet för att implementera det nya idrottspolitiska programmet

Syftet med Idrottspolitiska planen är att tydliggöra ansvar, prioriterade områden och önskad utveckling under de kommande åren. Planen är indelad i sex olika målområden. Inom varje målområde finns ett övergripande mål som beskriver hur utvecklingen skall se ut. Till varje övergripande mål är ett antal delmål knutna som i sin tur ska leda till att det övergripande målet nås. Slutligen beskrivs de aktiviteter som ska leda kommunens arbete mot målen. Målet är nått när samtliga verksamheter beskriver aktiviteter kopplat till, för verksamheten, relevanta målområden och aktiviteter i handlingsplanen.

1-årigt åtagande - Senast juni 2017 ska det finnas en planering för utveckling av Torshargs fritids- och aktivitetsplats, omfattande tids- och aktivitetsplan

Torshargs Idrottsplats den enda utomhusarean i Torshälla. På platsen bedrivs främst skolidrott och fotboll. Potentialen för Torsharg är stor och skulle kunna bli en mer mångfacetterad arena och locka en bredare målgrupp med utövare och besökare. Även samverkan mellan olika föreningar i Torshälla skulle underlättas. En del i utvecklingen av Torsharg omfattar flytt av tennisbanan.

Målet är nått när det finns en övergripande målbeskrivning av Torshargs IP med en aktivitets- och tidplan.

1-årigt åtagande - Påbörja arbetet för att implementera det nya kulturpolitiska programmet

Den övergripande inriktningen för i den reviderade kulturpolitiska planen är att Eskilstuna ska vara en kommun där människor tillsammans med andra har möjlighet att reflektera, reagera och inspireras av sitt egna och andras skapande. Kultur är en grundsten i ett väl fungerande samhälle och bidrar till att vidga våra vyer och skapa förståelse för andras perspektiv. Ett aktivt kulturliv där människor kan mötas är centralt för utvecklingen av ett demokratiskt samhälle. Planen är indelad i 5 övergripande målområden som gemensamt beskriver den politiska viljeinriktningen. Inom varje målområde finns ett övergripande mål som beskriver

hur utvecklingen skall se ut. Till varje övergripande mål är ett antal delmål knutna som i sin tur ska leda till att det övergripande målet nås. Slutligen beskrivs de aktiviteter som ska leda kommunens arbete mot målen.

Målet är nått när samtliga verksamheter beskriver aktiviteter kopplat till, för verksamheten, relevanta målområden och aktiviteter i handlingsplanen.

Pedagogisk kulturverksamhet, programverksamhet och evenemang
Syftet med processen är att stimulera rörelse, bildning, upplevelser, skapande, möten och personlig utveckling, bidra till en god och jämlik folkhälsa, och attrahera besökare och nya invånare.

Fyraårigt processmål (2017) - P40. Invånare kvinnor såväl som män ska vara nöjda med kommunens insatser för kultur

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
69	70	71	72

1-årigt åtagande - Kommunkoncernen ska under 2017 bidra till genomförandet av Torshällas 700-års jubileum år 2017. (Förslag kommungemensamt)

Familjen Eskilstuna har en 700 årig familjemedlem Torshälla, som firar jubileum 2017. Torshällas 700-års jubileum ger en möjlighet och kan vara en hävstång för att stärka och utveckla platsvarumärket Eskilstuna och kommunkoncernens varumärke. Genom firandet kan Eskilstunas och kommunkoncernens värden och tjänster kommuniceras lokalt, regionalt och nationellt i syfte att öka kännedomen och intresset för Eskilstuna och Torshälla och stärka städernas attraktivitet för ökad inflyttning, fler besökare, ökade investeringar och fler etableringar.

Målet är uppnått när samtliga verksamheter planerar och beskriver sitt deltagande i Torshällas 700-års jubileum.

Tillgodose behovet av miljö och samhällsbyggnadsarbete

Bygga bostäder, lokaler och stadsmiljö

Syftet med processen är att skapa och utveckla långsiktiga hållbara och estetiskt tilltalande stadsmiljöer med attraktiva bostäder, lokaler och infrastruktur samt verka för att säkra invånarnas sociala trygghet och rätt till bostad, för att ge grundförutsättningar för människor att bo och verka i Eskilstuna.

Fyraårigt processmål (2017)- P42. Förtätning av staden enligt utvecklingsstrategin

1-årigt åtagande - Påbörja implementeringen av Torshällas utvecklingsplan. (Inriktning i KÅP och förslag till kommungemensamt.)

Torshälla stad växer, invånarantalet ökar, nya bostäder byggs, behovet av förskoleplatser och äldreboenden ökar och antalet företag växer. Ett omfattande ortsutvecklingsarbete pågår för att öka ortens attraktivitet. Flera stora investeringar är planerade i Torshälla stads nämnd. En utvecklingsplan är nödvändig för att på ett resurseffektivt sätt fortsätta det strategiska och långsiktiga utvecklingsarbetet. Planen säkerställer att utvecklingsinsatser görs på ett optimalt sätt utifrån ett helhetsperspektiv.

1-årigt åtagande - Under 2017 ska Torshälla stadsmiljö upplevas som attraktiv av boende och besökare.

Att attrahera, vara tilldragande, är betydelsen av ordet attraktiv. Attraktiva stadsmiljöer innebär utifrån den lydelsen platser som verkar tilldragande och som attraherar människor. De skapar positiva känslor utifrån upplevelser. Känslor är unika och upplevs av alla oss som rör oss i staden. Attraktivitet i vår boendemiljö behöver inte vara densamma från en dag till den andra utan varierar med behov och humör. Det finns således flera sidor av attraktivitet: betydelsen av tillgänglighet och rumsupplevelse (platskvaliteter). Tillgänglighet beskrivs som den grad av lätthet varmed vi kan nå och utföra det vi vill. Rumsupplevelse är den samlade bild vi får genom mängder av olika intryck; rörelser, ljud, ögonkontakter, volym, skuggor, tempo. Attraktiv stadsmiljö är en del av den fortsatta ortsutvecklingen 2017 och har ett brett angreppssätt med koppling till Torshällas 700-års jubileum.

Tillgodose behovet av samhällsskydd och beredskap

Upprätthålla krisberedskap

Syftet med processen är att förebygga och hantera oönskade händelser för att därigenom, så långt möjligt säkerställa att samhällsviktig verksamhet alltid fungerar.

Fyraårigt processmål (2017)- P59. Öka förmågan att hantera större händelser/kriser

1-årigt åtagande - Utveckla krisberedskap enligt beslut.

Vi lever i ett sårbart samhälle och i en tid med hot och risker som inte känner några nationsgränser. Allvarliga epidemier, terrorhot, jordbävningsskatastrofer och kollapsande IT-system är händelser som vi måste kunna ta hand om, men också försöka att förhindra. Arbetet med krisberedskap ska fortsätta att utvecklas under 2017. Syftet är att minska riskerna och för att stå bättre förberedda om en kris inträffar.

2. Höjd utbildningsnivå

Eskilstuna har som många andra industristäder en utmaning i att höja utbildningsnivån. Vi har ett mycket nära samarbete mellan kommun, högskola och näringsliv och fick därför utmärkelsen Årets studentstad 2012. Den långsiktiga satsningen på grundskola och gymnasieskola bär nu frukt. Meritvärdena höjs år för år och gymnasieskolan ligger i sverigetopp med att ge eleverna högskolebehörighet. Det är därför ingen tillfällighet att kommunen uppmärksammas nationellt för sin satsning på läsning eller att ett helt nytt högskolecampus växer fram i Eskilstuna.

Fokus under mandatperioden

- Höja flickors och pojkars motivation och lust att lära.
- Målfokusera på kunskapsnivån på basnivå och höjd spetskompetens.
- Säkerställa likvärdig kvalitet.
- Skapa tid för lärarna i mötet genom digitala världens möjligheter.
- Bygga ut platser i förskolan, grundskola och gymnasium med ett utbud som går i takt med befolkningstillväxten och andra behov för stadsutveckling och social hållbarhet.
- Öka vuxenutbildningens flexibilitet i undervisningen.
- Påskynda nyanländas inträde på arbetsmarknaden genom fokus på validering.

Fokus 2017

- Insatser för och ökat samarbete för en likvärdig skola i syfte att förbättra resultaten i förskola, grundskola och gymnasieskola oavsett huvudman.
- Alla flickor och pojkar ska stimuleras och motiveras till att nå målen med skolans arbete.
- Flickor och pojkar stimuleras till breda utbildningsval som bryter traditionella könsmonster.
- Utredda möjligheterna hur alla barn ska få rätt till 25 timmars barnomsorg per vecka.
- Ökad satsning på yrkesutbildning och yrkeshögskolecenter.
- Kompetensmatchning i nära dialog med näringslivet genom IT-skolan och Jobbcirkus som ska ge ungdomar vägledning till rätt gymnasieval.
- Rekrytering av medarbetare och planering för nya lokaler.

Tillgodose behovet av utbildning

Förskola

Förskolan ska vara rolig, trygg, lärorik och lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska barnens utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar främjas.

Fyraårigt processmål (2017) - P6. Plats i förskolan ska erbjudas inom 4 månader.

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
100%	100%	100%	100%

Fyraårigt processmål (2017) - P7. Föräldrar ska uppleva att barnet är tryggt i förskolan

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
3,73	3,75	3,77	3,80

1-årigt åtagande - Senast juni 2017 ska processen för likabehandlingsarbetet utvecklats för att motsvara kraven i Skolverkets allmänna råd.

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

I Torshälla stads förvaltning finns rutiner med gemensamma blanketter som innebär att en anmälan till huvudman sker skriftligt så fort kränkningen uppstått. Utredning och eventuell åtgärdsplan påbörjas omgående och följs upp med täta intervaller. Ansvaret för utredningar och att vidta åtgärder är delegerat från nämnd till förskolechef rektor, vilket innebär att.

- Förskolechef /rektor ska se till att det finns en tydlig ansvarsfördelning för utredningen och att det finns tydliga rutiner för denna.
- Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade samt bör omfatta både den eller de som kan ha utfört kränkningen och den som har blivit utsatt.
- Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserierna eller den kränkande behandlingen att upphöra.
- Utredningen bör dokumenteras och verksamheten bör utveckla ändamålsenliga former och rutiner för detta.
- Det bör finnas rutiner för hur informationen till berörda barn, elever och vårdnadshavare ska ske då någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.
- I varje enskilt fall bör det bedömas om en anmälan ska göras till andra myndigheter.
- Utredningar, åtgärdsplaner och uppföljningar ska dokumenteras enligt överenskommen rutin.

Uppföljning sker genom en totalkontroll av alla anmälningar och utredningar 2 gånger/år. Resultatet redovisas till nämnden och ligger till grund för fortsatt planering.

Målet är nått när samtliga enheter har ett likabehandlingsarbete som motsvarar kraven i Skolverkets allmänna råd.

Fyraårigt processmål (2017) - P8. Antal barn per personal i förskolan ska vara färre än i jämförbara kommuner.

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
5,40	5,40	5,40	5,40

Fyraårigt processmål (2017) - P9. Barnen ska uppleva lustfyllt lärande i förskolan

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
2,73	2,75	2,77	2,80

1-årigt åtagande - Samtliga barn i förskolan ska stimuleras och utmanas i sin språk- och kommunikationsutveckling.

Syftet med åtagandet är att skapa en språk- och kunskapsutvecklande undervisning med högre måluppfyllelse och skolframgång för alla barn/elever oavsett bakgrund.

En likvärdig språkutveckling kräver en gemensam policy där hela förskolan och skolan arbetar för förbättrande förutsättningar. Det innebär att alla förskollärare och lärare måste skapa strategier för att underlätta/möjliggöra för barnen/ eleverna att utveckla språket maximalt. I läroplaner för förskola och grundskola poängteras språkets betydelse. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker.

I enheternas lokala åtagande ska ett nuläge beskrivas utifrån enheternas systematiska kvalitetsarbete, och ligga till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet för att möta kriterierna nedan.

Måluppfyllelsen bedöms utifrån följande faktorer och en gemensam bedömningsmatris behöver tas fram för att synliggöra:

- All personal bekräftar och förstärker barnens (flerspråkiga) identitet.
- All personal tillvaratar och aktiverar barnens förförståelse, med det språkliga innehållet i fokus.
- All personal vet hur man bygger upp inläringen steg för steg: De bistår barnen samt låter dem hjälpa varandra genom att först göra tillsammans det som de sedan måste kunna själva.
- All personal interagerar mycket med barnen för att kunna utmana dem och undervisa dem på högsta möjliga nivå.

Målet är nått när alla förskollärare och övrig personal har ett språkutvecklande arbetssätt.

1-årigt åtagande - Goda förutsättningar för nyanlända barns lärande i linje med förändringar i skollagen ska skapas.

Den 1 januari 2016 infördes nya regler gällande nyanlända elevers skolgång. Det nya regelverket kräver att en nyanländ elevs kunskaper bedöms. Bedömningen ska ingå i underlaget för beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp samt för planeringen av undervisningen.

Barn som anländer till Sverige i förskoleåldern, har goda förutsättningar att lära sig svenska språket och nå målen i skolan framåt. För att skapa goda förutsättningar för deras språk- och kunskapsutveckling behöver barnen möta ett medvetet och systematiskt arbete kring deras språk- och kunskapsutveckling redan i förskolan.

Framgångsfaktorer enligt forskningen:

- ett tillåtande arbetsklimat,
- kollegialt lärande,
- formativ bedömning,
- pedagogiskt ledarskap
- inkludering
- specialistkompetens i hur andraspråksinläring går till
- all personal har ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Arbetet framåt behöver fokusera på att utvecklas stödet för att barnen ska få en god andraspråksinläring. Insatserna ska ha ett främjande perspektiv och bygga på varje barns styrkor, förmågor och kunskaper. Modern målet är en viktig utgångspunkt för barnens fortsatta lärande och utveckling.

Målet är nått när det i enheternas systematiska kvalitetsarbete beskrivs insatser, resultat, analys och slutsatser som leder till en progression i nyanlända barns språk- och kunskapsutveckling.

1-årigt åtagande - Genomföra översyn och långsiktig planering för utveckling av de pedagogiska utomhusmiljöerna.

Omsorg, lek och lärande ska bilda en helhet för det lilla barnet, och verksamheten och barnens förutsättningar för lärande ska ständigt vara i fokus. Läroplanen beskriver barnens rätt till gemenskap och lärande med andra barn i grupp. Läroplanen beskriver att alla barn även har rätt till meningsfulla aktiviteter, utveckling och lärande. Förskolan som komplement och inte bara kompensation förtydligades i och med reviderade läroplanen. En konsekvens av detta är att det krävs en ökad medvetenhet om hur de fysiska miljöerna i förskolan ska organiseras och utformas för att förskolan ska kunna bli ett komplement till hemmet.

Torshälla förskolor har växt fram och utökats successivt genom åren. Olika behov och förutsättningar vid etableringen har gett förskolorna varierande utformning på de fysiska utomhusmiljöerna. En gemensam kartläggning behöver göras med utgångspunkt från

läroplanen för att ge svar på; vilka behov hos barnen ska den fysiska utomhusmiljön kunna tillgodose, hur ska utomhusmiljöerna användas för att barnen ska ges förutsättningar att utvecklas maximalt och vilka fysiska utomhusmiljöer behöver då barnen få tillgång till. Kartläggningen bör även omfatta en nulägesbeskrivning som omfattar såväl förskolegårdarna som de kringliggande närmiljöerna.

Målet är nått när det finns ett pedagogiskt program som beskriver de pedagogiska utomhusmiljöer som barn i förskolan har tillgång till idag, vilka utomhusmiljöer som barnen bör få tillgång till, hur dessa miljöer ska användas samt en planering av vad som krävs för att alla barn ska få tillgång till likvärdig pedagogiska utomhusmiljöer.

1-årigt åtagande - Arbetssätt ska utvecklas i linje med Skolverkets riktmärke för barngrupper i förskolan.

Skolverket har tagit fram nya riktmärken för att bidra till mindre barngrupper. För barn mellan ett och tre år är riktmärket för barngruppers storlek sex till tolv barn. För barn mellan fyra och fem år är riktmärket nio till 15 barn. De nya riktmärkena bygger på en sammantagen bedömning utifrån tillgängliga studier och forskning.

Forskningen kan inte ange en direkt siffra för hur stor en barngrupp bör vara. Däremot finns det stöd i forskningen för att det ska vara olika riktmärken för yngre och äldre barn och att riktmärken bör bestå av ett spann. Syftet är att skapa en ökad trygghet och minska antalet relationer som barnet behöver hantera.

Nya arbetssätt behöver utvecklas för att säkerställa att barnen till största delen befinner sig i gruppstorlekar som motsvarar Skolverkets riktmärke. Under 2017 ska Skolverkets nya riktmärken tolkas och ligga till grund för beskrivning av arbetssätt i linje med Skolverkets intentioner.

1-årigt åtagande - Samtliga flickors och pojkars lärprocesser stimuleras och utmanas och är synliggjorda och kommunicerade med barn och vårdnadshavare.

Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och vårdnadshavarnas möjligheter till inflytande, och även en framgångsfaktor för barnets fortsatta utveckling och lärande.

På enhetsnivå ska nuläget inför 2017 beskrivas utifrån enhetens systematiska kvalitetsarbete 2015 och 2016. I beskrivningarna ska det tydligt framgå vad åtagandena/målen som prioriteras innebär i planeringen av aktiviteter, lärmiljöerna och förhållningssätt. Detta för att utveckla och utmana lärandet för de olika åldrarna på förskolan.

Följande faktorer bör bedömas och beskrivas i nulägesbeskrivningen och ligga till grund för enhetens prioriteringar och inriktning på arbete:

1. Hur lärprocesserna ska tydliggöras för vårdnadshavare.
2. Hur barnens delaktighet i den egna lärprocessen ska säkras och synliggöras.
3. Hur beskrivningarna av lärprocesserna ska vara ett tydligt underlag för pedagogernas egen planering.
4. Hur planeringen utgår från mål i Lpfö98/10.

Målet är uppnått när samtliga enheter inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete beskriver en progression utifrån de fyra faktorerna ovan.

Fyraårigt processmål (2017) - P10. Alla barn i förskolan ska uppleva att de har inflytande i verksamheterna

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
2,53	2,65	2,77	2,80

Fyraårigt processmål (2017) - P11. Alla barn i förskolan ska uppleva att de blir bemötta med respekt och blir lyssnade på

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
2,73	2,75	2,77	2,80

1-årigt åtagande - Processen för övergångar inom och mellan förskolor/skolor/skolformer ha definieras och dokumenteras.

När ett barn byter förskola eller till grundskolan/grundsärskolan finns risk att viktig information går förlorad. Även vid övergångar mellan förskola och hem samt inom förskolans egen verksamhet, som till exempel mellan kollegor, är informationsöverföringen viktig. Informationen ska möjliggöra så hög grad av kontinuitet som möjligt för barnet. Bristande övergångar kan påverka alla barn, men i synnerhet de som är i behov av extra anpassningar och särskilt stöd. Att övergången fungerar är en betydelsefull faktor för en god utveckling.

Grundskola

Skolans ska främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare. Skolan ska präglas av omsorg om individen, omtanke och generositet.

Fyraårigt processmål (2017)- P98. 2019 ska 100 % av alla elever i årskurs 6 ha godkänt betyg i alla ämnen

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
100,00	100,00	100,00	100,00

1-årigt åtagande - Fritidshemmens/öppna fritidsverksamheternas uppdrag för att stödja elevernas lärande och utveckling ska synliggöras och förtydligas i enheternas lokala verksamhetsplaner.

Elevernas inläring sker hela dagen. I samverkan mellan fritidshemmet, förskoleklassen, grundskolan och hemmet skapas ett helhetsperspektiv på elevens utveckling och lärande där elevens bästa är i fokus. I läroplanen betonas att det ska utvecklas samarbetsformer mellan förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. All forskning visar hur barnens lärande hänger samman med motivation och eget utforskande, typiskt för fritidshemmets uppdrag. En väl fungerande fritidsverksamhet har stor betydelse för elevernas förutsättningar till måluppfyllelse.

Målet är uppnått när fritidshemmens och de öppna fritidsverksamheterna synliggör och dokumenterar verksamhetens planering, genomförande och uppföljning/utvärdering i skolans systematiska kvalitetsarbete.

1-årigt åtagande - Goda förutsättningar för nyanlända elevers lärande i linje med förändringar i skollagen ska skapas.

Den 1 januari 2016 infördes nya regler gällande nyanlända elevers skolgång. Det nya regelverket kräver att en nyanländ elevs kunskaper bedöms. Bedömningen ska ingå i underlaget för beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp samt för planeringen av undervisningen.

Det är skolans ansvar att kartlägga elevers förmågor och kunskaper i förhållande till de kunskapskrav som minst ska uppnås. Skolan ska kartlägga elevers kunskaper i olika ämnen och följa upp kunskapsutvecklingen. Bestämmelserna om rätt till extra anpassningar och särskilt stöd gäller på samma sätt som för andra elever.

Framgångsfaktorer enligt forskningen:

- ett tillåtande arbetsklimat,
- kollegialt lärande,
- formativ bedömning,
- pedagogiskt ledarskap
- inkludering
- specialistkompetens i hur andraspråksinläring går till
- Alla lärare har ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Processen kring mottagande, kartläggning av nyanlända elevers kunskaper i samtliga ämnen samt bedömning för placering i adekvat årskurs och klass behöver fortsatt utvecklas. Även insatser för extra anpassningar och särskilt stöd behöver utvecklas för att möta de behov som eleverna har till följd av bristande kunskaper i svenska. Insatserna ska ha ett främjande perspektiv och bygga på varje elevs styrkor, förmågor och kunskaper. Detta utvecklingsarbete bör resultera i en verktygslåda med en variation på insatser som kan möta de olika behov som eleverna har.

Målet är nått när det finns en dokumenterad och utvärderad process för mottagandet av nyanlända elever som motsvarar de lagkrav som ställs från och med 1 januari 2016, samt att det i enheternas systematiska kvalitetsarbete beskrivs insatser, resultat, analys och slutsatser som leder till en progression i nyanlända elevers språk- och kunskapsutveckling.

1-årigt åtagande Processen för övergångar inom och mellan förskolor/skolor/skolformer ha definieras och dokumenteras.

När ett barn /elev byter skola eller skolform finns risk att viktig information går förlorad. Även vid övergångar inom skolans egen verksamhet, som till exempel att elevens har flera lärare som undervisar i olika ämnen, att eleven deltar i fritidshemmets verksamhet, är informationsöverföringen viktig. Även kommunikationen mellan skolan och vårdnadshavarna är viktig. Informationen ska möjliggöra så hög grad av kontinuitet som möjligt för eleven. Bristande övergångar kan påverka alla barn/elever, men i synnerhet de som är i behov av extra anpassningar och särskilt stöd. Att övergången fungerar är en betydelsefull faktor för en god skolgång och fortsatt utveckling.

Fyraårigt processmål (2017) - P13. Så många elever som möjligt i årskurs 6 ska nå de högre betygen

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
72%	76%	78%	80%

1-årigt åtagande - Samtliga barn/elever skolan ska stimuleras och utmanas i sin språk- och kommunikationsutveckling.

Syftet med åtagandet är att skapa en språk- och kunskapsutvecklande undervisning med högre måluppfyllelse och skolframgång för alla barn/elever oavsett bakgrund.

En likvärdig språkutveckling kräver en gemensam policy där hela förskolan och skolan arbetar för förbättrande förutsättningar. Det innebär att alla förskollärare och lärare måste skapa strategier för att underlätta/mojliggöra för barnen/ eleverna att utveckla språket maximalt. I läroplaner för förskola och grundskola poängteras språkets betydelse. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker.

I enheternas lokala åtagande ska ett nuläge beskrivas utifrån enheternas systematiska kvalitetsarbete, och ligga till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet för att möta kriterierna nedan.

Måluppfyllelsen bedöms utifrån följande faktorer och en gemensam bedömningsmatris behöver tas fram för att synliggöra:

- All personal bekräftar och förstärker barnens/elevernas (flerspråkiga) identitet.
- All personal tillvaratar och aktiverar barnens/elevernas förförståelse, med det språkliga innehållet i fokus.
- All personal vet hur man bygger upp inläringen steg för steg: De bistår barnen/eleverna samt låter dem hjälpa varandra genom att först göra tillsammans det som de sedan måste kunna själva.
- All personal interagerar mycket med barnen för att kunna utmana dem och undervisa dem på högsta möjliga nivå.

Målet är nått när alla pedagoger och övrig personal har ett språkutvecklande arbetssätt.

Fyraårigt processmål (2017) - Undervisningen ska utvecklas så att fler elever ges förutsättningar att nå målen och att nå de högre betygsnivåerna.

1-årigt åtagande - Undervisningen ska utvecklas så att fler elever ges förutsättningar att nå målen och att nå de högre betygsnivåerna.

Skolan har två övergripande huvuduppdrag enligt läroplanen. De övergripande målen omfattar normer och värden och kunskaper, som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar grundskolan. Målen anger riktningen på skolans arbete.

Fyraårigt processmål (2017) - P12. 2019 ska 81 % av alla elever i årskurs 9 ha godkänt betyg i alla ämnen

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
100%	100%	100%	100%

1-årigt åtagande Samtliga elever ska stimuleras i sin språk- och kommunikationsutveckling

Syftet med åtagandet är att skapa en språk- och kunskapsutvecklande undervisning med högre måluppfyllelse och skolframgång för alla barn/elever oavsett bakgrund.

En likvärdig språkutveckling kräver en gemensam policy där hela förskolan och skolan arbetar för förbättrande förutsättningar. Det innebär att alla förskollärare och lärare måste skapa strategier för att underlätta/möjliggöra för barnen/ eleverna att utveckla språket maximalt. I läroplaner för förskola och grundskola poängteras språkets betydelse. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker.

I enheternas lokala åtagande ska ett nuläge beskrivas utifrån enheternas systematiska kvalitetsarbete, och ligga till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet för att möta kriterierna nedan.

Måluppfyllelsen bedöms utifrån följande faktorer och en gemensam bedömningsmatris behöver tas fram för att synliggöra:

- All personal bekräftar och förstärker barnens/elevernas (flerspråkiga) identitet.
- All personal tillvaratar och aktiverar barnens/elevernas förförståelse, med det språkliga innehållet i fokus.
- All personal vet hur man bygger upp inlärningen steg för steg: De bistår barnen/eleverna samt låter dem hjälpa varandra genom att först göra tillsammans det som de sedan måste kunna själva.
- All personal interagerar mycket med barnen för att kunna utmana dem och undervisa dem på högsta möjliga nivå.

Målet är nått när alla pedagoger och övrig personal har ett språkutvecklande arbetssätt.

Fyraårigt processmål (2017) - P97. Så många elever som möjligt i årskurs 9 ska nå de högre betygen

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
75%	77%	78%	80%

1-årigt åtagande - Undervisningen ska utvecklas så att fler elever ges förutsättningar att nå målen och att nå de högre betygsnivåerna.

Skolan har två övergripande huvuduppgifter enligt läroplanen. De övergripande målen omfattar normer och värden och kunskaper, som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar grundskolan. Målen anger riktningen på skolans arbete.

Fyraårigt processmål (2017) - P15. Alla elever i grundskolan ska uppleva att skolan är en trygg plats

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
3,55	3,60	3,65	3,70

1-årigt åtagande - Senast juni 2017 ska processen för likabehandlingsarbetet utvecklas för att motsvara kraven i Skolverkets allmänna råd.

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller

rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

I Torshälla stads förvaltning finns rutiner med gemensamma blanketter som innebär att en anmälan till huvudman sker skriftligt så fort kränkningen uppstått. Utredning och eventuell åtgärdsplan påbörjas omgående och följs upp med täta intervaller. Ansvaret för utredningar och att vidta åtgärder är delegerat från nämnd till förskolechef rektor, vilket innebär att:

- Förskolechef/ rektor ska se till att det finns en tydlig ansvarsfördelning för utredningen och att det finns tydliga rutiner för denna.
- Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade samt bör omfatta både den eller de som kan ha utfört kränkningen och den som har blivit utsatt.
- Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra.
- Utredningen bör dokumenteras och verksamheten bör utveckla ändamålsenliga former och rutiner för detta.
- Det bör finnas rutiner för hur informationen till berörda barn, elever och vårdnadshavare ska ske då någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.
- I varje enskilt fall bör det bedömas om en anmälan ska göras till andra myndigheter.
- Utredningar, åtgärdsplaner och uppföljningar ska dokumenteras enligt överenskommen rutin.

Uppföljning sker genom en totalkontroll av alla anmälningar och utredningar 2 gånger/år. Resultatet redovisas till nämnden och ligger till grund för fortsatt planering.

Målet är nått när samtliga enheter har ett likabehandlingsarbete som motsvarar kraven i Skolverkets allmänna råd.

Fyraårigt processmål (2017) - P14. Alla elever i grundskolan ska uppleva att de har delaktighet och inflytande i verksamheterna

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
3,00	3,10	3,20	3,30

3. Fler jobb

Det är ingen tillfällighet att Sveriges första lokomotiv togs fram i Eskilstuna. Vi vill alltid framåt. Eskilstuna har ett stolt industriarv som lever kvar i form av modern tillverkningsindustri och ett innovativt företagsklimat. I Eskilstuna utvecklas alltifrån system som kan rena vatten för miljontals människor till världens mest miljösmarta hjullastare. Vi använder all vår innovationskraft för att hitta nya lösningar för att få fler i arbete och skapa nya arbetstillfällen, precis som vi alltid gjort.

Fokus under mandatperioden

- Fokusera på att med gemensamma krafter stärka näringslivsklimatet, industrin, exporterande branscher, kunskapsintensiva företag, handeln och besöksnäringen liksom en fortsatt satsning på logistikverksamheten.
- Utarbeta en affärsplan tillsammans med näringslivet som utvecklar partnerskap, leder till utveckling av näringslivet och därmed fler jobb.
- Fortsatt nära samarbetet med Mälardalens högskola.
- Stärka individens förutsättningar att få jobb som är matchade till näringslivets efterfrågan genom yrkeshögskole- och högskoleutbildningar.
- Sänka kostnaderna för försörjningsstöd genom att få fler kvinnor och män i jobb.

Fokus 2017

- Hela kommunkoncernen, näringsliv och samarbetsparter kraftsamlar. Målet är att förverkliga idéer och aktiviteter som stärker näringslivsklimatet. Prioriterade branscher är logistik, handel, industri, besöksnäring och de exporterande branscherna.
- Kommunikationer, digital infrastruktur och kompetensförsörjning är tre prioriterade områden för att stärka näringslivsklimatet.
- Affärsplan Eskilstuna vidareutvecklas tillsammans med det lokala näringslivet för att skapa fler jobb och ökat företagande.
- Fortsatt satsning på 150 jobb för personer med funktionsnedsättning och 200 traineejobb.
- Samarbetet inom Fyra Mälarstäder (4M) ger ökade förutsättningar för resor till jobb och utbildning.
- Samtliga försörjningsstödstagare ska ha en individuell plan för att förkorta tiden mot jobb och utbildning.
- Eskilstuna Logistik och Etablering AB och Munktell Science Park utvecklas för att stimulera etableringar och jobb.

Främja näringsliv och arbete

Etableringar

Syftet med processen är att skapa förutsättningar för att etablera nya företag, myndigheter och institutioner och på så sätt skapa en mångfacetterad arbetsmarknad och fler arbetstillfällen.

Fyraårigt processmål (2017) - P60. 2019 skapas 300 arbetstillfällen/år genom företagsetableringar

1-årigt åtagande - Handelsutvecklingsstrategi för Eskilstuna och Torshälla ska implementeras under 2017. Inriktning i KÅP (förslag gemensamt för SBF, KKK, KFAST, TSF)

Handel är en viktig del av Torshällas attraktivitet för boende och besökare och för destinationens utveckling. Genom kartläggning och ökad kunskap om köpvanor och handelsutbud, kan förutsättningar skapas för nyetableringar och ett stärkt näringsliv.

Yrkesutbildningar

Syftet med processen är att bidra till att eskilstunabor har den kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden och därmed kan försörja sig själva, samt minska arbetslösheten och höja förvärvsfrekvensen.

Fyraårigt processmål (2017) - P65. 2019 ska 65 procent av de som genomgått yrkesutbildningar ha jobb efter 6 månader

Arbetsmarknadsåtgärder

Syftet med processen är att bidra till att eskilstunabor har den kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden och därmed kan försörja sig själva, samt minska arbetslösheten och höja förvärvsfrekvensen.

Fyraårigt processmål (2017) - P67. 2019 ska 80 % av brukarna uppleva att möten med verksamheten inom arbetsmarknadsinsatser bidrar till deras förflyttning mot egen försörjning

1-årigt åtagande - Alla personer med försörjningsstöd, ska ha en individuell plan för egen försörjning.

Näringslivet är redan idag svårigheter att rekrytera rätt kompetens. Samtidigt som arbetslösheten i Eskilstuna är bland den högsta i landets kommuner. Kommunkoncernen kraftsamlar med ett gemensamt fokus på fler jobb.

Många viktiga satsningar görs för att kvinnor och män som saknar arbete lättare ska komma in på arbetsmarknaden. Individens ansvar för att stärka sig själv för att kunna bidra är central. För de människor som erhåller försörjningsstöd, ska individens egen ansvar tydliggöras i den individuella planen mot egen försörjning.

Målet är uppnått när samtliga individuella handlingsplaner omfattar insatser för egen försörjning.

1-årigt åtagande - Erbjudna möjlighet för personer i olika arbetsmarknadsåtgärder samt praktikanter att arbeta inom nämndens verksamheter.

Arbetsmarknadsinsatserna stärks genom tillkomsten av ytterligare traineeplatser i kommunkoncernen. Som ett led i att stärka den sociala uthålligheten startas tre stadslag med vardera nio ungdomar under 2016 och fortsätter in i 2017. De ska anställas som trainees och rekryteras från de stadsdelar där de kommer att utföra områdesskötseln. Arbetet med genomförande av den lokala överenskommelsen med Arbetsförmedlingen om unga till arbete fortsätter genom ungdomstraineer och utbildningskontrakt. Samarbetet med Arbetsförmedlingen, näringslivet med flera stärks för att möjliggöra integration av nyanlända flyktingar.

Alla verksamheter i kommunkoncernen har ett uppdrag att identifiera hur den egna rollen och verksamheten bidrar till att förbättra näringslivsklimatet och skapa fler jobb under 2017. Målet är uppnått när samtliga verksamheter kan redovisa resultat, analys och slutsatser för hur verksamheten har bidragit till fler jobb.

Försörjningsstöd

Syftet med processen är att medverka till egen försörjning samt säkerställa att den enskilde får beslut om berättigat ekonomiskt bistånd enligt gällande lagstiftning.

Fyraårigt processmål (2017)- P68. 2019 ska andelen bidragshushåll per 1000 invånare uppgå till max 40,

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
50	46	42	40

1-årigt åtagande - Nya riktlinjer för försörjningsstöd ska implementeras

De nuvarande riktlinjerna för ekonomiskt bistånd beslutades i november 2013.

Sedan dess har Socialstyrelsen kommit ut med en ny handbok om ekonomiskt bistånd innehållande en del revideringar gällande rätten till bistånd utifrån ändringar i rättspraxis.

De ändringar som finns i förslaget till nya riktlinjer bygger på Socialstyrelsens anvisningar i den nya handboken, på egna ställningstaganden utifrån förändrad rättspraxis och ett behov av förtydliganden om handläggningsprocessen.

Under 2017 ska de nya riktlinjerna implementeras.

4. Social uthållighet

Till Eskilstuna har människor kommit under århundraden från jordens alla hörn för att skapa sig en egen och livskraftig tillvaro, så även idag. Eskilstuna står för en ny chans och vi har gjort det alltsedan Fristaden bildades 1771. Vi bär med oss en grundmurad tro på människors lika värde och vi bygger vår kommun utifrån denna utgångspunkt. Det är därför ingen tillfällighet att vi idag uppmärksammas för vårt arbete för jämställdhet och jämlikhet eller att Sveriges första lokala Pridefestival startade här. Nu tar vi arbetet vidare för att klara våra sociala utmaningar.

Fokus under mandatperioden

- Utveckla det sociala, hälsofrämjande arbetet genom att bland annat minska unga flickor och pojkars sociala utsatthet, säkra tillgången på bostäder, tillgodose lägenheter för äldre, skapa trygga, hälsofrämjande miljöer, intensifiera insatserna för att motverka segregering och utanförskap samt stärka åtgärder mot grov organiserad brottslighet och drogmissbruk.
- Ge stor uppmärksamhet åt stöd till barn med komplexa behov samt till personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa.
- Öka den sociala uthålligheten genom metoder för ökad insyn, dialog och inflytande.
- Intensifiera samverkan med frivilligkrafter.

Fokus 2017

- Stadsläkning och utvecklingsarbete sker i prioriterade stadsdelar. En handlingsplan med konkreta aktiviteter tas fram i bred samverkan inom kommunkoncernen i samarbete med lokala aktörer och boende.
- Initiera arbetet för ett aktivitetshus i Fröslunda. Trygghetsfrågorna drivs vidare inom ramen för Trygga Eskilstuna och Torshälla i samarbete med föreningslivet, polisen och näringslivet.
- För att möta de ökande behoven av äldreomsorg, ska en standard för vård- och omsorgsboende utarbetas, så att beredskap finns för framtida demografiska utmaningar.
- Alla barn och ungdomars uppväxtvillkor är i fortsatt fokus.
- Arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer fortsätter.
- HBTQ-arbete fortsätter i fler av kommunens verksamheter, bland annat genom att undersöka möjligheten att ta fram en egen modell för kvalitetssäkring.

Tillgodose behovet av vård och sociala tjänster

Barn och unga

Syftet är att frigöra och utveckla enskildas och familjers egna resurser på ett sådant sätt att det ökar deras möjlighet att efter sina förutsättningar leva ett så självständigt, aktivt och meningsfullt liv som möjligt. Det ökar möjligheten för enskilda och familjer att själva kunna ta ansvar och styra sina liv.

Fyraårigt processmål (2017) - P25. Barn, unga och föräldrar ska vara nöjda med pågående och genomförda insatser avseende stöd och vård till barn och unga

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
68	72	76	80

1-årigt åtagande - Utveckla arbetet inom ramen för BBIC.

BBIC (Barnets Behov I Centrum) ska stärka barnperspektivet och delaktigheten för barn och unga. BBIC utgår från barnets behov och ger den sociala barn- och ungdomsvården en enhetlig och evidensbaserad struktur för handläggning, genomförande och uppföljning.

BBIC är ett arbetssätt som är framtaget för socialtjänstens myndighetsutövning. Det ger inte en heltäckande beskrivning av krav som ställs på handläggning och dokumentation i socialtjänsten.

Samtliga socialsekreterare inom Torshälla stads förvaltning har under 2016 genomgått utbildning i den reviderade versionen av BBIC. Under 2017 ska fokus ligga på att utveckla tillämpningen av BBIC.

1-årigt åtagande - Insatser för att minska återaktualisering av flickor och pojkar som genomgått vård ska genomföras.

Målet är att minska antalet som återaktualiseras för likvärdiga behov efter att de genomgått vård, genom att erbjuda effektiv vård och vid behov eftervård.

I uppföljningen används BBIC. Uppföljning enligt BBIC och säkerställande av en fungerande skolgång är viktiga. För att minska återaktualisering av flickor och pojkar, som genomgått vård, krävs att utredningsarbetet är rättssäkert och håller god kvalitet. Framgångsfaktorerna är att behoven identifieras och matchas av insatser som följs upp och utvärderats tillsammans med nära samarbete med skolan.

Arbetet med metodutveckling inom enheten behöver fortsätta under 2017. Tillgänglig statistik för att visa antal återaktualiseringar behöver utvecklas. Återaktualiseringar ska följas upp systematiskt, och utfallet ska värderas i förhållande till tidigare år och riket.

Fyraårigt processmål (2017) - P26. Barn, unga och föräldrar som har kontakt med myndighetsutövning ska vara nöjda

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
56%	60%	64%	70%

1-årigt åtagande - Anhörigstödet ska utvecklas i linje med Socialstyrelsens - Vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen.

Anhörig kan vara en familjemedlem, en nära släkting, en granne, en vän eller annan medmänniska. Arbetet med stöd till anhöriga ska omfatta socialtjänstens alla verksamheter. Syftet är att minska de anhörigas psykiska och fysiska belastning. För en del personer handlar det om att få hjälp med insatser som den närstående behöver, för andra handlar det om att de själva behöver få information eller utbildning av kommunen.

I kommunens ansvar ingår att upprätta planer för hur bestämmelsen ska tillämpas i socialtjänsten, att informera kommuninvånarna om möjligheten att få stöd om man vårdar en närstående, att avsätta pengar för anhörigstöd samt att följa upp arbetet.

Anhörigstödet är uppdelat utifrån fyra områden:

1. Funktionsnedsättning/ sjukdom/psykisk ohälsa hos barn och unga
2. Funktionsnedsättning/ sjukdom/psykisk ohälsa hos vuxna
3. Missbruks- och beroendeproblematik
4. Demenssjukdom

Målet är nått när det finns handlingsplaner för anhörigstöd för samtliga fyra områden ovan, som motsvarar förväntningarna enligt Socialstyrelsens vägledning "Stöd till anhöriga - Vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen".

Fyraårigt processmål (2017) - P27. Alla familjehemsplacerade barn och unga ska ha en fungerande skolgång och klara av betygsmålen.

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
8 500%	9 000%	9 500%	10 000%

1-årigt åtagande - Senast 31 december 2017 ska arbetet med barnföljare för placerade barn utvecklas.

Barn och ungdomar kan inte föra sin egen talan på samma sätt som vuxna. För att stärka deras rättssäkerhet ska varje placerat barn ha en egen socialsekreterare, som inte är den samma som vårdnadshavarnas eller familjehemmets socialsekreterare

Barnets egen socialsekreterare, barnföljare, är den som har kontakten med det barn som är placerat under hela placeringstiden. Barnföljaren har även kontakt med familjehemmet, biologföräldrarna, skola och sjukvård för att barnets placering ska bli så bra som möjligt. Barnföljaren ska föra barnets talan och bevaka barnets intressen.

Fyraårigt processmål (2017) - P28. Självständigheten ska öka och vårdbehovet minska i form av vård dygn på institution, exkl. ensamkommande flyktingbarn på Eskilstunas HVB hem.

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
100	95	90	85

Vuxna

Syftet är att frigöra och utveckla enskildas egna resurser på ett sådant sätt att det ökar deras möjlighet att efter sina förutsättningar leva ett så självständigt, aktivt och meningsfullt liv som möjligt. Det ökar möjligheten för enskilda att själva kunna ta ansvar och styra sina liv.

Fyraårigt processmål (2017) - P29. Brukare inom Individ- och familjeomsorgen ska vara nöjda med pågående och genomförda insatser

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
77	78	79	80

Fyraårigt processmål (2017) - P31. Självständigheten ska öka och vårdbehovet minska i form av vårddygn på institution för vuxna

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
4 500	4 360	4 150	4 000

1-årigt åtagande - Anhörigstödet ska utvecklas i linje med Socialstyrelsens -Vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen.

Arbetet med stöd till anhöriga ska omfatta socialtjänstens alla verksamheter. Syftet är att minska de anhörigas psykiska och fysiska belastning. För en del personer handlar det om att få hjälp med insatser som den närstående behöver, för andra handlar det om att de själva behöver få information eller utbildning av kommunen.

I kommunens ansvar ingår att upprätta planer för hur bestämmelsen ska tillämpas i socialtjänsten, att informera kommuninvånarna om möjligheten att få stöd om man vårdar en närstående, att avsätta pengar för anhörigstöd samt att följa upp arbetet.

Anhörigstödet är uppdelat utifrån fyra områden:

1. Funktionsnedsättning/ sjukdom/psykisk ohälsa hos barn och unga
2. Funktionsnedsättning/ sjukdom/psykisk ohälsa hos vuxna
3. Missbruks- och beroendeproblematik
4. Demenssjukdom

Målet är nått när det finns handlingsplaner för anhörigstöd för samtliga fyra områden ovan, som motsvarar förväntningarna enligt Socialstyrelsens vägledning "Stöd till anhöriga - Vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen".

Äldre

Syftet är att frigöra och utveckla äldres egna resurser på ett sådant sätt att det ökar deras möjlighet att efter sina förutsättningar leva ett så självständigt, aktivt och meningsfullt liv som möjligt.

Fyraårigt processmål (2017) - P32. 2019 ska 88 % av brukarna inom äldreomsorgen vara nöjda med pågående och genomförda insatser

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
89%	90%	91%	92%

1-årigt åtagande - Under 2017 ska en modell för trygg, säker och effektiv hemgång utvecklas

Arbetet kommer att bedrivas i samarbete mellan landstinget Sörmland och kommunerna i Sörmland. Modellen ska tydliggöra parternas roller och skapa ett tillitsfullt samarbete mellan parterna, så att vården och omsorgens insatser kan samordnas utifrån individens behov och förutsättningar. Tidplanen anger att modellen ska träda i kraft 2017-09-01.

1-årigt åtagande - Förutsättningar för god och säker vård och omsorg säkerställs.

Varje år görs bedömningar och registreringar i ett antal kvalitetsregister för att skapa förutsättningar för utveckling och säker omsorg. Arbetet med att använda resultatet för utveckling av omsorgen för den enskilde brukaren, behöver utvecklas under 2017. Fokus på arbetet ska ligga på den statistik som registreras i kvalitetsregistren; senior alert, svenska palliativregistret, BPSD-registret (beteendemässiga och psykiska störningar vid demenssjukdom.)

1-årigt åtagande - Anhörigstödet ska utvecklas i linje med Socialstyrelsens -Vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen.

medmänniska. Arbetet med stöd till anhöriga ska omfatta socialtjänstens alla verksamheter. Syftet är att minska de anhörigas psykiska och fysiska belastning. För en del personer handlar det om att få hjälp med insatser som den närstående behöver, för andra handlar det om att de själva behöver få information eller utbildning av kommunen.

I kommunens ansvar ingår att upprätta planer för hur bestämmelsen ska tillämpas i socialtjänsten, att informera kommuninvånarna om möjligheten att få stöd om man vårdar en närstående, att avsätta pengar för anhörigstöd samt att följa upp arbetet.

Anhörigstödet är uppdelat utifrån fyra områden:

1. Funktionsnedsättning/ sjukdom/psykisk ohälsa hos barn och unga
2. Funktionsnedsättning/ sjukdom/psykisk ohälsa hos vuxna
3. Missbruks- och beroendeproblematik
4. Demenssjukdom

Målet är nått när det finns handlingsplaner för anhörigstöd för samtliga fyra områden ovan, som motsvarar förväntningarna enligt Socialstyrelsens vägledning "Stöd till anhöriga - Vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen".

1-årigt åtagande - Under 2017 införs satsningar på intensiv rehabilitering på korttidsboende

Under 2017 införs satsningar på intensiv rehabilitering på korttidsboende för att öka förutsättningarna för brukare att snabbare kunna återvända till ordinärt boende efter att ha vistats inom sjukvården.

Målet är att få nöjda brukare med ökad självständighet och minskat behov av hemtjänstinsatser vid återgång till eget ordinärt boende genom samverkan och planering mellan hemtjänst, hemsjukvård och vård- och omsorgsboenden. Det är ett förändrat arbetssätt där sjukgymnast och arbetsterapeut följer brukaren från sjukhuset till hemmet.

Fyraårigt processmål (2017) - P33. 2019 ska antalet som väntat på vård- omsorgsboende "ofrivilligt" mer än 3 månader ska minska till 0

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
3	0	0	0

Fyraårigt processmål (2017) - P34. 2019 klarar sig 12 % av hemtjänstens brukare över 80 år utan insatser över 60 timmar per månad.

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
17%	16%	15%	12%

1-årigt åtagande -Kontinuitet i hemtjänsten. På varje enhet inom hemtjänsten ska antalet personal som hjälper den äldre under 14 dagar inte överstiga riksgenomsnittet.

Målet är att öka kontinuiteten inom hemtjänsten för att förbättra brukarnöjdheten och tryggheten. För det krävs nya arbetssätt och tidsplanering.

Resultatet redovisas i Öppna jämförelser - äldre samt i Kkik (kommunens kvalitets i korthet).

Definitionen av måttet är: antalet personal i medeltal som brukaren i hemtjänsten möter dagtid mellan kl 07-22 under en 14-dagars period. I antalet personal ska inte besök som hemsjukvården utför räknas in. Inte heller ska leverans av matabonnemang räknas.

Fyraårigt processmål (2017) - P94. 2019 ska 85 % av brukarna vara nöjda med myndighetsutövningen

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
8 200%	8 400%	8 600%	8 800%

5. Ekologisk uthållighet

Eskilstunas miljöarbete, som kännetecknas av långsiktighet och nytänkande, är en internationell förebild. Vi sticker ut med allt från världsunik optisk avfallssortering till att ha Sveriges största anlagda våtmark som renar avloppsvatten och dessutom är ett naturskönt rekreativområde. Det är därför ingen tillfällighet att vi utsetts till Årets miljökommun 2012 och år efter år ligger i sverigetopp.

Fokus under mandatperioden

- Minska klimatpåverkan och stärka miljösmarta näringar.
- Förbättra vattenkvaliteten i Eskilstunaån.
- Genomföra insatser för att stimulera till en resurseffektiv konsumtion.
- Höja invånarnas och medarbetarnas kunskapsnivå för att göra det enkelt att vara miljösmart både på arbetet och på fritiden.
- Genomföra klimatplanen.

Fokus 2017

- Den nya klimatplanen förverkligas för att göra kommunkoncernen klimatneutral 2020.
- Energieffektivisering av kommunala bostäder och lokaler.
- Mer lokalproducerad mat och en vidmakthållen andel ekologisk mat i kommunens verksamheter.
- Säkerställa långsiktig vattenkvalitet.
- Underlätta och öka byggandet av laddplatser för elbilar.
- Utredda och planera Resecentrum för hållbart resande.

Effektiv organisation

6. Processkvalitet

En effektiv organisation har fokus på invånare, brukare, kunder och gör rätt saker på rätt sätt. Viktiga beståndsdelar är att utveckla en processororienterad och kommunikativ organisation, arbeta med ständiga förbättringar och använda IT som möjliggörare. Eskilstuna kommunkoncern kännetecknas av en helhetssyn utifrån invånares, brukares och kunders behov. De ska uppleva gott bemötande och god tillgänglighet.

Fokus under mandatperioden

- Stärka processtyrningen, kompetenssatsningen modiga idéer samt att utveckla internkommunikationen.
- Prioritera rationalisering med hjälp av IT.
- Ta ett samlat grepp om självservice, e-tjänster, kontaktcenter och förvaltningarnas tjänster.
- Förbättra bemötande och tillgänglighet samt utveckla förtroendet för kommunkoncernen genom uppföljning av resultat och tydlig kommunikation.

Fokus 2017

- Fullfölja satsningen på höjda servicenivåer, Eskilstuna direkt och en tjänsteorienterad webbplats.
- Stärka plats-, kommunkoncern- och arbetsgivarenvarumärke.
- Fullfölja kompetenssatsningen Modiga Idéer och förstärka utvecklingsarbetet med medskapande så kallad tjänstedesign.
- Digitalisering och ny teknik för att förbättra kvalitet och effektivitet.

Processkvalitet

Kvalitetsutveckling

Fyraårigt processmål (2017) - P70. Andelen ekologiska livsmedel ska öka

Fyraårigt processmål (2017) - P71. Andel (procent) av verksamheter i förvaltningar och bolag ha en enkel handlingsplan för hur verksamheten ska utvecklas genom kartläggning och analys ur jämställdhetsperspektiv.

1-årigt åtagande - Varje verksamhetsområde ska genomföra en kartläggning och analys utifrån jämställdhet genom 5R-metoden.

Samtliga verksamheter ska kartlägga den egna verksamheten utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Arbetet ska genomföras enligt 5R-metoden. Kartläggningen och analysen ska, i de fall ojämställdhet framkommer, följas av utvecklings- och förbättringsarbete. Kartläggningen och analys kan med fördel kopplas ihop med åtagandet om ökad interkulturalitet.

Målet är nått när samtliga verksamheter har redovisat en kartläggning och analys.

1-årigt åtagande - Varje verksamhet ska ta fram en handlingsplan för ökad jämställdhet utifrån framkomna behov.

Samtliga verksamheter ska kartlägga den egna verksamheten utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Arbetet ska genomföras enligt 5R-metoden. Kartläggningen och analysen ska, i de fall ojämställdhet framkommer, följas av utvecklings- och förbättringsarbete. Kartläggningen och analys kan med fördel kopplas ihop med åtagandet om ökad interkulturalitet.

En enkel handlingsplan i BI ska innehålla följande rubriker/svara på följande frågor:

1. Det här har vi sett i vår kartläggning och analys ur ett jämställdhetsperspektiv. (Ojämställdheter som bör åtgärdas)
2. Det här ska vi göra för att öka jämställdheten/få bort ojämställdheten.
3. Namn och befattning på den som ansvarar för förändringsarbetet.
4. Följande resurser finns till förfogande för arbetet (kompetens, personer, ekonomi...)
5. Tidplan (dag/månad/år när det ska vara klart)

Målet är nått när samtliga verksamheter har redovisat en handlingsplan för ökad jämställdhet.

Fyraårigt processmål (2017) - P72. 2019 ska antalet idéer/förbättringsförslag uppgå till 700

1-årigt åtagande - Utveckla metoder och arbetssätt för att fler barn och unga, samt deras familjer, ska få stöd tidigare.

Goda uppväxtvillkor hänger nära samman med hemmiljön och föräldrars socioekonomiska situation. Samhällets möjligheter att skapa goda ekonomiska och sociala förutsättningar för alla är därför en viktig utmaning, detta kan främst ske genom möjligheter till arbete, utbildning och ett väl fungerande välfärdssystem. Både svensk och internationell forskning visar att det finns tydliga kopplingar mellan vissa förhållanden i uppväxtmiljön och förmågan att skapa sig en positiv framtid. Goda utbildningsresultat har stor betydelse för alla barns framtidsutsikter, och speciellt för barn och unga i riskmiljöer.

Förskolan, skolan, socialtjänsten och Ung fritid tillsammans med andra aktörer som möter barn och unga, har möjligheter att påverka utvecklingen av barns/ungas hälsa och välmående och är därför viktiga hälsofrämjande arenor. Verksamheterna ska utveckla befintlig

samverkan och undersöka nya former för samverkan för det förebyggande och främjande arbetet för barn och unga i Torshälla. Arbetet ska fokusera på att utveckla arbetssätt, metoder och stöd som ger fler barn/unga förutsättningar för god måluppfyllelse i skolan och således fortsatt god utveckling och hälsa. Att tidigt upptäcka barn som är i riskzonen för ohälsa är centralt för att kunna ge stöd till dessa barn och deras familjer och är därför ett viktigt fokusområde för insatser.

Det generella stödet ska ge förutsättningar att upptäcka och ge stöd tidigare till allt fler barn och deras familjer. Men även att stärka individernas egen förmåga att välja en hälsosam utveckling för sig själva och sina familjer.

Målet är nått när verksamheterna redovisar planering, genomförande, resultat, analys och slutsats inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete.

1-årigt åtagande - Skapa minst 3 innovationer genom gränsöverskridande samverkan, som ökar värdet hos brukare/kund/invånare. Metoderna i Modigt medarbetskap och modiga idéer ska tillämpas.

Modiga idéer syftar till att ta till vara på innovationskraften hos alla medarbetare.

Vi vill främja idéer som bryter invanda mönster och som bidrar till nya förbättrade arbetssätt. Vi har många små och stora utmaningar att ta oss an; problem som ska lösas men också att vi vill bli - eller fortsätta vara - bäst på något.

Vi vet att medarbetare i vår organisation har goda idéer som kan göra skillnad i vardagen och för samhället i stort. Modiga idéer uppmuntrar medarbetare i Eskilstuna kommunkoncern att ifrågasätta, tänka utanför ramarna, experimentera, omvärldsspana och göra på nytt sätt.

Tillsammans kan vi jobba smartare, öka arbetsglädjen och ge bättre service till våra invånare, kunder och brukare - samtidigt som vi når våra mål.

Fyraårigt processmål (2017) - P73. 2019 uppgår matsvinn i kommunens verksamheter till max 10 %

Fyraårigt processmål (2017) - P74. 2019 jobbar alla anställda på en miljöcertifierad arbetsplats

Fyraårigt processmål (2017) - P75. 2019 uppgår andelen förverkligade idéer/förbättringsförslag till 10 %

1-årigt åtagande -Varje verksamhet ska bedriva och dokumentera ett systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitet är att göra rätt saker på rätt sätt; och ytterst att med tilldelade resurser uppnå av-sett resultat. Gemensamma värderingar lägger grunden för kvalitetsutveckling, men det behövs också styrning och praktiska metoder för att arbetet ska genomföras effektivt, konsekvent och på en tillräckligt hög nivå.

Eskilstuna kommuns metod för kvalitetsutveckling i kommunkoncernen är PUFF (Planera - utför -följ upp/analysera - förbättra) som är en vedertagen metod för att bedriva ett systematiskt förbätt-rings-arbete och för att leda verksamhet. Kommunkoncernens årshjul för planering och uppföljning av all verksamhet är en tillämpning av PUFF.

Målet är nått när samtliga verksamheter systematiskt planerar, genomför, följer upp och utvärderar samt dokumentera detta.

Kommunikation

Fyraårigt processmål (2017) - P79. 2019 upplever 70 % nytta av internportalen

Fyraårigt processmål (2017) - P80. 2019 får 90 % svar på e-post inom 2 dagar

Fyraårigt processmål (2017) - P81. 2019 får 80 % kontakt med handläggare via telefon

Fyraårigt processmål (2017) - P82. 2019 uppfattar 90% ett gott bemötande vid telefonkontakt

Tillgodose behovet av IT stöd

Fyraårigt processmål (2017) - P84. 2019 ska minst 60 % av ärenden komma in via e-tjänst - inom utvalda viktiga områden

7. Attraktiv arbetsgivare

I Eskilstuna kommunkoncern finns förutsättningar för ett tydligt och gott ledarskap och ett modigt och engagerat medarbetarskap, vilket gör oss till ett attraktivt val som arbetsgivare. Vi arbetar aktivt för att skapa intresse för välfärdssektorn och för den mångfald av yrken som verkligen gör skillnad för invånarens, brukarens och kundens vardagsliv.

Fokus under mandatperioden

- Skapa förutsättningar för en bra arbetsmiljö och innovativ kultur med modiga och engagerade medarbetare genom det tydliga och goda ledarskapet.
- Utveckla och använda systematik och metoder för kompetensförsörjning i arbetet med svårrekryterade grupper

Fokus 2017

- Säkra det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Inrätta en central enhet som stöd i arbetet med arbetsmiljö och hälsa
- Genomföra insatser för att säkra kompetensförsörjning
- Medarbetardokument och riktlinjer för chef- och ledarskap ska revideras

Medarbetare

Tillgodose behovet av kompetensförsörjning

Fyraårigt processmål (2017) - P85. Hållbart medarbetarengagemang ska uppgå till 83 2019

1-årigt åtagande - Utveckla stöd för cheferna i deras uppdrag kring förändringsledarskap

Vi lever i en föränderlig värld. Ganska ofta behöver vi även ändra om våra arbetssätt, organisation och ledarskap. För att förvaltningens chefer ska bli trygga ledare i förändringsledarskap kommer de erbjudas stöd genom teori, coaching och även till viss del genom handledning. Målsättningen är att cheferna ska kunna stödja sina medarbetare i de eventuella förändringar som kommer ske under 2017.

Fyraårigt processmål (2017) - P86. Den totala sjukfrånvaron hos medarbetarna uppgår 2019 till max 5,9 procent

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
7,2%	6,8%	6,5%	5,9%

1-årigt åtagande - Arbetsplatser med hög sjukfrånvaro ska genomföra en fördjupad kartläggning av arbetsmiljön och ta fram en handlingsplan

Förvaltningen har en mycket hög sjukfrånvaro. Ett led i att försöka få ner sjukfrånvaron kommer innebära att varje enhet som har en hög sjukfrånvaro kommer få genomföra en

fördjupad kartläggning. Det innebär att få gå igenom alla sina långa och korta sjukfall som finns inom enheten tillsammans med en HR-konsult. Tillsammans med HR-konsulten bestämmer chef vilka ärenden och medarbetare som behöver kontaktas för rehabiliteringssamtal. En blankett för kartläggning av sjukfrånvaro finns framtagen för det första rehabiliteringssamtalet. Inom vissa ärenden kommer det även behövas kontakt med Kommunhälsan för vidare stöd av läkare, psykolog eller sjuksköterska. Enheterna kommer även få fortsätta arbeta med sina handlingsplaner utifrån medarbetarundersökningen. Syftet med åtgärderna är att få ner förvaltningens totala sjukfrånvaro.

Fyraårigt processmål (2017) - P87. Andelen medarbetare födda utanför Norden ska öka

Fyraårigt processmål (2017) - P88. Andelen medarbetare som är stolta över att arbeta inom Eskilstuna kommun ska öka.

1-årigt åtagande - Aktivt arbete med att väcka intresse för bristyrken inom den kommunala sektorn

Flertalet av yrken har blivit bristyrken inom offentlig sektor. Med bristyrken avses yrken som förvaltningen har väldigt svårt att rekrytera till, till exempel vissa lärar-, sjuksköterske- eller socionomyrken. För att förvaltningen ska kunna rekrytera inom dessa bristyrken behöver förvaltningen bli bättre på att marknadsföra viktiga bristyrken. Det kan betyda att annonsera inom fler områden än platsbanken. Börja analysera var potentiella kandidater finns på marknaden för att kunna locka dem med erbjudande om arbete. Det kan även handla om att göra reklam för våra viktiga yrken för skolungdomar inför deras gymnasieval för att få fler ungdomar söka sig till aktuella bristyrken. Sluteffekten för dessa åtgärder hoppas kunna leda till att fler söker sig till bristyrkena.

1-årigt åtagande - Nya metoder för kompetensförsörjning och intern rörlighet arbetas fram (samverkan inom PLG HR).

Respektive förvaltning ska under 2017 presentera en förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplan.

En kompetensförsörjningsplan kommer visa var förvaltningen har sina kompetensgap; var har förvaltningen flest pensionsavgångar, finns det omvärldsfaktorer som kommer påverka hur många medarbetare som kommer behövas. Stora årskullar av barn och unga till förskola/skola kan leda till att förskola/skola behöver byggas ut och flera medarbetare behöver rekryteras. Eller tvärtom är det små årskullar kan det innebära att förskola/skola behöver krympa sina lokaler och antal medarbetare. Varje chef måste göra sin analys. Genom en kompetensförsörjningsplan kan förvaltningen få en total överblick vilka områden som kommer vara sårbara.

1-årigt åtagande - Senast december 2017 ska nya samverkansavtalet vara implementerat i nämndenssamverkansprocess

Medbestämmande på arbetsplatsen regleras genom Eskilstuna kommuns samverkansavtal. Eskilstuna kommuns samverkansavtal innebär att alla medarbetare, genom delaktighet och inflytande, bidrar till en fortlöpande utveckling av både verksamhet och arbetsmiljö.

Ett nytt samverksavtal skrevs under av arbetsgivaren och fackliga parter 2016. Nu återstår arbetet med att informera och utbilda alla chefer och fackliga ombud i nya samverkansavtalet. Det är viktigt att alla som ska arbeta och verka under nya samverkansavtalet förstår syftet och dess innehåll för att samverkan ska fungera fullt ut. Samverkansavtalet ska också gås igenom på samtliga APT'n inom förvaltningen under 2017. Syftet är att alla medarbetare ska förstå avtalets innebörd med samverkan. På så sätt kan det bli en större delaktighet vid både medarbetarsamtal och vid APT.

1-årigt åtagande - Senast december 2017 ska lagförändringen gällande organisatorisk och social arbetsmiljö vara implementerad

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö som gäller från och med den 31 mars 2016 reglerar kunskapskrav, mål, arbetsbelastning, arbetstid och kränkande särbehandling.

Föreskrifterna är anpassade till dagens arbetsliv och förtydligar vad arbetsgivare och arbetstagare ska göra inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet som alla arbetsgivare har ansvar att bedriva. Genom dessa föreskrifter upphävdes de tidigare föreskrifterna om Kränkande särbehandling i arbetslivet (AFS 1993:17) och Omvårdnadsarbete i enskilt hem (AFS 1990:18) samt de allmänna råden om Psykiska och sociala aspekter på arbetsmiljön (AFS 1980:14).

Den nya AFS:en ställer större krav på arbetsgivaren gällande organisatorisk och social arbetsmiljö. Förvaltningen har under 2016 haft utbildningar gällande de nya kraven. Under 2017 kommer förvaltningen följa upp att chefer arbetar utifrån gällande lagkrav. Syftet är förvaltningen ska ha medarbetare som trivs, mår bra, och upplever att de har en bra arbetsmiljö.

8. Stabil ekonomi

Hela kommunsektorn står inför en period av utmaningar, både ekonomiska och demografiska. Precis som alla andra kommuner är Eskilstuna beroende av utvecklingen på nationell nivå. Det totala antalet arbetade timmar i landet skapar det skatteunderlag som ger förutsättningar för ekonomisk utveckling lokalt. Skatteintäkterna ökar dock inte i takt med de ökade behoven.

Fokus under mandatperioden

- Utveckla och upprätthålla en stark och stabil ekonomi.
- Vidareutveckla beslutstöd för alla chefer för att få ett samlat stöd i styrningen.
- Göra systematiska effektiviseringar genom effektivare verksamhetsprocesser, avtalstrohet vid inköp, kostnadseffektivitet vid nyanskaffning av lokaler vad gäller driftkostnader och livscykelanalys samt genom optimerad bemanning med utgångspunkt från brukarnas behov.

Fokus 2017

- Vidareutveckla och etablera beslutstöd och styrkort med samlade rapporter till stöd för styrning.
- Fokus på drifts- och bemanningskostnader vid investeringar.
- Kostnadseffektiviseringar på enhet och i våra gemensamma processer samt Modern kommun.
- Standardisering av administrativa processer och system.
- En långsiktig strategi utarbetas för lokalförsörjning av skol- och omsorgsutbyggnaden.

Ekonomi

Tillgodose behovet av ekonomi och redovisning

Fyraårigt processmål (2017) - P89. Nämnder och bolag ska ha en ekonomi i balans.

1-årigt åtagande - Under 2017 ska samordning av verksamheter inom öppen service i Torshälla genomföras.(Effektiviseringar TSN/2014:322)

Genom att samlokalisera biblioteket på Östra torget med övriga kommunala öppna verksamheter, så som Torshälla direkt medborgarservice och Ung Fritid/Café Bonsai, kan en utvecklad mötesplats som erbjuder större bredd av verksamheter för fler målgrupper skapas. Det ger *en entré* till kommunens öppna service och tillgängliggör verksamheterna på för fler invånare.

Fyraårigt processmål (2017) - P90. 2019 uppgår avtalstroheten till minst 75 %

Fyraårigt processmål (2017) - P91. Lokaleffektivitet - 2019 ska antalet kvadratmeter per boende i nya vård- och omsorgsboenden i kommunen uppgå till max 80

1-årigt åtagande - Genomföra översyn och långsiktig planering för utveckling av de pedagogiska utomhusmiljöerna.

Omsorg, lek och lärande ska bilda en helhet för det lilla barnet, och verksamheten och barnens förutsättningar för lärande ska ständigt vara i fokus. Läroplanen beskriver barnens rätt till gemenskap och lärande med andra barn i grupp. Läroplanen beskriver att alla barn även har rätt till meningsfulla aktiviteter, utveckling och lärande. Förskolan som komplement och inte bara kompensation förtydligades i och med reviderade läroplanen. En konsekvens av detta är att det krävs en ökad medvetenhet om hur de fysiska miljöerna i förskolan ska organiseras och utformas för att förskolan ska kunna bli ett komplement till hemmet.

Torshälla förskolor har växt fram och utökats successivt genom åren. Olika behov och förutsättningar vid etableringen har gett förskolorna varierande utformning på de fysiska utomhusmiljöerna. En gemensam kartläggning behöver göras med utgångspunkt från läroplanen för att ge svar på; vilka behov hos barnen ska den fysiska utomhusmiljön kunna tillgodose, hur ska utomhusmiljöerna användas för att barnen ska ges förutsättningar att utvecklas maximalt och vilka fysiska utomhusmiljöer behöver då barnen få tillgång till. Kartläggningen bör även omfatta en nulägesbeskrivning som omfattar såväl förskolegårdarna som de kringliggande närmiljöer.

Målet är nått när det finns ett pedagogiskt program som beskriver de pedagogiska utomhusmiljöer som barn i förskolan har tillgång till idag, vilka utomhusmiljöer som barnen bör få tillgång till, hur dessa miljöer ska användas samt en planering av vad som krävs för att alla barn ska få tillgång till likvärdig pedagogiska utomhusmiljöer.

1-årigt åtagande - Genomföra översyn och långsiktig plan förkommande lokalbehov i Torshälla.

Befolkningen i Torshälla i åldrarna 0-15 år förväntas öka de närmsta åren. Från 2017 förväntas behovet av förskola att minska samtidigt som barn i förskoleklass till och med årskurs 6 förväntas att öka. Även behovet av vård- och omsorgsboende ökar.

Det finns felkällor i alla antaganden. Både små och stora strukturförändringar som inte kan förutses nu kan påverka befolkningsutvecklingen. En långsiktig planering utifrån sannolika antaganden om kommande lokalbehov behöver tas fram som underlag för nämndens behov och prioriteringar framåt.

Ekonomisk redovisning

Effektiviseringskrav

Eskilstuna kommun har ett tufft ekonomiskt läge som kräver effektiviseringar och omställningar inom samtliga verksamheter. Den anslagsfinansierade delen av verksamheten och förskolan, det vill säga alla verksamheter förutom grundskolan, har ett effektiviseringskrav på 1,7 %. Det innebär en reducering av budgeten med 4,6 mnkr. Grundskolan får en förstärkning av skolpengen med 1,1 % eller 0,9 mnkr.

Resursförstärkningar

Eskilstuna kommun har en modell för resurstilldelning för äldre. Utifrån att det blir fler äldre blir resursförstärkningen 1 mnkr för år 2017. Det förekommer ekonomiska obalanser i flera verksamheter i kommunen, totalt tillförs 40 mnkr till nämnderna för dessa obalanser. För Torshälla stads nämnd innebär det en resursförstärkning på 4 mnkr.

Nämnden tillförs 2 mnkr för år 2017 för Torshälla 700 år.

Ekonomiska förändringar av teknisk karaktär

Samtliga nämnders ramar räknas upp och kompenseras för beräknande löne- och prisökningar. För prisökningar får nämnden en kompensation med 1,5 mnkr. Kompensation för löneförändring sker i samband med lönerevision.

Preliminär budget

Nämnden föreslås ta ett preliminärt budgetbeslut kring nämndens totala ram från Årsplan 2017, 358,9 mnkr. Enheternas budgetar kommer att utgå från 2016 års nivå och justeras utifrån det effektiviseringskrav på 1,7 % som beslutades om i Årsplan 2017 samt de resursförstärkningar som tillförts nämnden. För att ha en budget i balans 2017 krävs det stark styrning. Hur effektiviseringskraven ska hanteras är ännu ej beslutade utan kräver fortsatt arbete. Förslaget är att budget per verksamhetsområde tas i samband med nämndens definitiva verksamhetsplan och budget.

Investeringar

Investeringar inom Eskilstuna kommun delas upp i två huvudkategorier, fasta anläggningar och inventarier. Investeringar i fasta anläggningar beslutas av fullmäktige och inventarieinvesteringar av nämnderna.

Investeringar i fasta anläggningar

Flera av de investeringar som är upptagna i investeringsplanen löper över flera år och många av dem är redan påbörjade. Det gäller bland annat förskönande av stadsbilden, äldreboende och trygghetsskapande åtgärder.

Antalet äldre i Torshälla ökar de närmaste åren och nytt boende för äldre finns upptaget i investeringsplanen. Planeringen av nytt boende för äldre pågår. Då antalet barn i grundskolan ökas finns även investeringsmedel för verksamhetsanpassningar i förskola/skola.

I samband med nämndens förslag till investeringsbudget för 2017 beräknas kostnader för drift och kapitaltjänst att öka, dessa medel äskas utöver ram.

Anläggningsinvesteringar för 2017 uppgår till 54,3 mnkr. Det har skett förändringar i investeringsbudgeten i Årsplan 2017 i jämförelse med den investeringsplan som beslutades av nämnden i april. De största förändringarna är att byggnation av nytt äldreboende, som ska ersätta Snäckberget, flyttas fram ett år till 2018. Verksamhetsanpassning av förskola och grundskola har förstärkts från 10 mnkr till 30 mnkr.

Investeringar i inventarier

I kommunens ekonomihandbok framgår att:

”Anskaffning av inventarier är mycket nära kopplad till driften av verksamheten. Nämnderna bedömer själva hur mycket man kan investera i inventarier, utifrån de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska driftramarna.

Det är endast om investeringen anses vara av större vikt eller är av principiell art som beslut krävs i kommunfullmäktige, till exempel nytt administrativt datasystem.”

Nämnden föreslås ta ett preliminärt budgetbeslut kring nämndens totala ram för inventarieinvesteringar. Den nivå som föreslås är 2 mnkr, vilket är samma nivå som 2016. Den föreslagna nivån på investeringar ryms inom det utrymme som finns i budget för kapitalkostnader.